

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/15/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324200643
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hrehová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8324200643.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Hrehovou v spore žalobcu spoločnosť UBC 2020, k.s., IČO: 53 151 135, Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, - správca úpadcu Silverside a.s., IČO: 50 052 560, Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, právne zast.: advokátska kancelária VIVID LEGAL, s.r.o., IČO: 36 807 915, Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX C. XX, v konaní zaplatenie 1973,72 eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 1973,72 Eur ako aj kapitalizovanú sumu zmluvných úrokov vo výške 235,74 Eur, kapitalizovanú sumu zmluvnej pokuty vo výške 640,77 Eur ako aj zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1988,69 Eur od 01.10.2022 do zaplatenia ako aj úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z jednotlivých omeškaných splátok ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že poskytol žalovanej úver vo výške 6500 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhrádzať v pravidelnom 60-ich mesačných splátkach po 171,11 Eur, pričom zmluvné strany sa dohodli na zmluvných úrokoch vo výške 19,70 % ročne. Žalovaná sa dostala so splácaním úveru do omeškania. Uznesením zo dňa 22.9.2022 bol na úpadcu- spoločnosť Silverside, a.s. vyhlásený konkurz pod sp.zn. 31K/25/2022, ktorý bol zverejnený v Obchodnom vestníku č.187/2022 pod č. 31K/25/2022, preto k 30.9.2022 nastala mimoriadna splatnosť celej žalovanej dlžnej sumy. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania, tak žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne z dlžnej sumy nezaplatenie splátky úveru od 1.dňa omeškania podľa IX. Zmluvy ako aj právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy nezaplatenie splátky úveru od 1.dňa omeškania podľa čl. II zmluvy ako aj právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy zosplatneného úveru od prvého dňa omeškania. K žalobe žalobca pripojil kópiu uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok žalobcu, uverejnené v OV SR č. 187/2022 z 29.9.2022, uznesenie o ustanovení správca úpadcu, zverejnené v OV SR č. 85/2023 z 4.5.2023, zmluvu o spotrebiteľskom úvere, sadzobník poplatkov, vyššie uvedené upomienky s príslušnými doručenkami pre žalovanú, prehľad platieb žalovanej a osvedčenie o registrácii DPH.

3. Žalovaná sa k podanej žalobe v súdom stanovenej lehote nevyjadrila, napriek tomu, že jej bola riadne doručená dňa 13.3.2024.

4. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 20.5.2024, pričom žalovaná sa tohto pojednávania, napriek tomu, že jej predvolanie na pojednávanie bolo doručené dňa 16.4.2024 nezúčastnila. Žalobca na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a zároveň súdu predložil na doplnenie dokazovania žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru, kópiu občianskeho preukazu žalovanej, kópiu jej vodičského preukazu, výpis z účtu žalovanej, výplatné pásky žalovanej a výsledok lustrácie žalovanej v registri CRIF.

5. Na základe vykonaného dokazovania a to oboznámenia sa súdu s listinnými dokladmi, ktoré žalobca predložil súdu spolu so žalobou, ktoré žalovaná nespochybnila a taktiež na základe vykonaného dokazovania na pojednávaní dňa 20.5.2024, na ktorom súd vykonal listinné dôkazy, ktoré boli žalobcom predložené na tomto pojednávaní, ustálil tunajší súd nasledovný skutkový stav:

6. Žalovaná ako dlžníčka uzatvorila s úpadcom, t.j. so spoločnosťou Silverside, a.s., ako veriteľom, zmluvu o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie dňa 1.10.2018, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníčke spotrebiteľský úver vo výške 6500 Eur. Tieto finančné prostriedky boli vyplatené dňa 02.10.2018. Zmluvné strany si dohodli, že uvedené prostriedky budú žalovanou uhradené v 60-tich mesačných splátkach po 171,11 Eur, pričom splatnosť jednotlivých splátok nastala k 25.dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka sa stala splatnou dňa 25.11.2018 a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol dohodnutý na 25.10.2023. Dlžník sa zaviazal veriteľovi uhradiť celkovú sumu 10266,60 Eur, pričom dohodnutá úroková sadzba bola vo výške 19,70 % ročne, RPMN vo výške 20,88 % pri priemernej RPMN vo výške 12,35 % a odplata bola vo výške 19,70%. V čl. XIV predmetnej zmluvy bol dohodnutý splátkový kalendár, kde bolo označenie čísla pravidelnej splátky, dátum splatnosti, výška splátky a časť, z tejto splátky, ktorá bola určená na splatenie istiny úveru a časť, ktorá bola určená na splatenie úroku. Podľa čl. IX. bod 1 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Podľa čl. IX. bod 4 Zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

7. Z platobnej disciplíny k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX je zrejmé, že žalovaná do podania žaloby, uhradila úpadcovi celkovo sumu 8127,52 Eur z toho sumu 2255,55 Eur uhradila do 24.3.2021 a po 25.3.2021 do podania žaloby zaplatila sumu 5871,97 Eur v jednotlivých splátkach od 100,- do 200,- Eur.

8. Podľa splátkového kalendára, ktorý bol rozpísaný v čl. XIV predmetnej zmluvy žalovaná sa zaviazala zaplatiť do 24.3.2021 istinu vo výške 2266,68 Eur a od 25.3.2021 (29. splátka) do konečnej splatnosti úveru istinu vo výške 5871,97 Eur.

9. Dňa 29.9.2022 bolo v Obchodnom vestníku zverejnené uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, spoločnosti Silverside, s.r.o..

10. Zo žalobcom predloženej žiadosti žalovanej o poskytnutie spotrebiteľského úveru je zrejmé, že žalovaná v čase podania žiadosti o úver bola rozvedená, žila v C. u svojej rodiny, mala vysokoškolského vzdelania, pracovala od XX.X.XXXX ako administratívna pracovníčka pre zamestnávateľa D. E. D., F., s čistým priemerným príjmom 1640,36 Eur. Čo sa týka výdavkov žalovaný uviedla, že má úver vo výške 4261,70 Eur, ktorý spláca v pravidelných mesačných splátkach po 130,36 Eur. Z výpisu z účtu žalovanej vyplývajú príjmy ako aj výdavky žalovanej za obdobie od 31.7.2018 do 30.8.2018, pričom predmetný výpis potvrdzuje príjem žalovanej vo výške 1638,93 Eur. Uvedenú výšku príjmu potvrdzujú aj žalobcom predložené výplatné pásky žalovanej za obdobie od júna do augusta 2018. Z úverového registra je zrejmé, že žalovaná v čase žiadosti o úver mala 8 úverov, pričom celkové mesačné splátky predstavovali sumu 1026,94 Eur.

11. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

14. Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

15. Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

16. Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

17. Podľa § 1 ods. 2, prvá veta, zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t.j. ku dňu 01.10.2018 (ďalej len „zákon č.129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného od 1.11.2008 (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

20. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, účinného 21.7.2017 (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa § 3 ods. 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby, štátne orgány a orgány miestnej samosprávy dbajú o to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým ich dohodou.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých

obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

25. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

29. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

32. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

33. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

34. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

35. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Vyššie ustálený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

38. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi úpadcom ako veriteľom (dodávateľom) a žalovanou ako dlžníkom (spotrebiteľom) došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko veriteľ dočasne poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 6500,- Eur vo forme úveru a žalovaná sa zaviazala uhradiť úpadcovi sumu 10266,60 Eur v 60-ich mesačných splátkach po 171,11 Eur s tým, že prvá splátka sa stala splatnou k 25.11.2018. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá RPMN vo výške 20,88 %, ročná úroková sadzba vo výške 19,70%.

39. Tunajší súd posúdil predmetnú zmluvu ako spotrebiteľskú v zmysle § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., keďže úpadca pri dojednaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval v pozícii dodávateľa, ktorý ako právnická osoba poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaná ako fyzická osoba pri dojednaní predmetného zmluvného vzťahu vystupovala v postavení spotrebiteľa, t.j. nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Súd preskúmal žalobcom predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, či táto obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., pričom dospel k záveru, že táto obsahuje všetky náležitosti. Taktiež súd na základe predložených listinných dokladov žalobcom, má za preukázané, že veriteľ skúmal príjmy ako aj výdavky žalovanej a na základe takto zistených informácií dospel k správne záveru, že žalovaná v čase podania žiadosti o úver mala voľné finančné prostriedky na splácanie ňou žiadaného úveru, preto v danej právnej veci neboli porušené ani povinnosti veriteľa podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 7 zákona č. 129/2010 Z.z..

40. Následne súd pristúpil k preskúmaniu zákonnosti jednotlivých dojednaných zmluvných podmienok, pričom považuje za potrebné poukázať na to, že pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľa vstupujú do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si dodávateľ vopred určil, pričom spotrebiteľa nemajú možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Vzhľadom na uvedený špecifický charakter zmluvného vzťahu zákonodarca podrobnejšie v jednotlivých právnych predpisoch upravil pravidlá pre dojednanie zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktorých splnenie sa vyžadujú pre ich platnosť a zabezpečením ktorých dochádza k vyrovnaní nerovnováhy medzi zmluvnými stranami. Zákonodarca zároveň uložil štátnym orgánom povinnosť kontrolovať, či zo strany dodávateľa nedochádza k dojednaniu zmluvných ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a či na základe takýchto podmienok si dodávateľ voči spotrebiteľovi neuplatňuje svoje nároky. Uvedená povinnosť vyplýva aj z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii, nakoľko z čl.6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vyplýva, že všetky členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Povinnosť súdu zasiahnuť voči nekalej podmienky vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a vo veci Salvat Editore sa A José M. Sánchez Alcón Prades a spol (C-240/98 a C-244/98), z ktorých vyplýva, že „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“. Z uvedeného teda jednoznačne

vyplýva povinnosť vnútroštátneho súdu preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

41. Súd z úradnej moci preskúmal žalobcom predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom dospel k záveru, že dojednaná úroková sadzba vo výške 19,70% ročne je v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko priemerné úrokové sadzby z obdobných úverov pri nových úveroch od 1 roka do 5 rokov boli v tom čase vo výške 5,28% ročne, teda dohodnutá výška úrokov v danom prípade niekoľkonásobne prevyšuje úrokové sadzby (takmer 4-násobne), za ktoré poskytovali banky úvery v rozhodnom čase, teda v čase uzatvorenia zmluvy. Vzhľadom na uvedené, tunajší súd vyhodnotil dojednaný úrok za neplatný, pre jeho rozpor s dobrými mravmi.

42. Čo sa týka inštitútu dobrých mravov, tento nie je v zákone definovaný, avšak v súdnej praxi bol tento inštitút ustálený ako súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavania je častokrát zabezpečované aj právnymi normami ale zároveň tieto zásady sú obsiahnuté aj v mimoprávnom súbore pravidiel správania sa, ktorý je všeobecne uznávaný vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Na základe uvedeného je potrebné ustáliť, že právny úkon je v rozpore s dobrými mravmi, ak odporuje takým pravidlám správania sa, ktoré samé osebe nemusia mať povahu právnych noriem ale sú v rozpore so všeobecne uznávanými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. V tejto súvislosti tunajší súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.7.2009, kde tento konštatoval, že hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

43. Rozhodovacia prax súdov vyhodnotila výšku úrokov ako priečiacu sa dobrým mravom v prípadoch, ak tieto prevyšovali úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/26/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/133/2014 zo dňa 25.6.2015, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/79/2016 zo dňa 26.10.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 7Co/53/2016 zo dňa 29.8.2016 a iné)

44. Súdna prax taktiež ustálila, že za rozporné s dobrými mravmi sa považuje poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. (rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 z 5.11.2014, sp.zn. 8CoCsp/20/2022 z 30.6.2022, sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/77/2017 z 14.3.2018, rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/114/119 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 15Co/276/2018 zo dňa 13.3.2019 a iné)

45. Vzhľadom na uvedené závery tunajší súd konštatuje, že posudzovanie výšky dojednaných úrokov nie je vyňaté zo súdnej kontroly podľa § 53 ods. 1 a § 39 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva z uvedeného, súdnou praxou bolo ustálené, že priečiacou sa dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom, a to aj v prípade nebankových spoločností. Poukazujúc na skutočnosť, že v prejednávacom prípade bola výška dohodnutých úrokov úveru v hodnote 19,70% ročne, táto prevýšila takmer 4 násobne hodnotu úrokových sadzieb nových spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami na 1-5 rokov, ktoré banky poskytovali v októbri 2018 (vo výške 5,28% ročne), vzhľadom na uvedené vyhodnotil tunajší súd výšku dojednaného úveru ako odporujúcu dobrým mravom, a teda neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pre neplatné dojednanie úrokovej sadzby je nevyhnutné skonštatovať, že žalobcom poskytnutý úver bol bezúčinný.

46. Pokiaľ by žalobca namietal, že výšku úrokovej sadzby nemožno posudzovať izolovane bez toho, aby súd prihliadal na to, že celková výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods.

6 Občianskeho zákonníka neprevyšuje dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa §1a nariadenia vlády č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevylučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevylučuje s uplatnením korektív dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/53/2016 zo dňa 28.9.2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 ako aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020). Vzhľadom na uvedené závery súd osobitne, bez ohľadu na výšku dojednanej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov, posudzoval výšku dohodnutej úrokovej sadzby a dospel k záveru o tom, že táto odporuje dobrým mravom, a teda je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

47. V dôsledku vyhodnotenia dohodnutého zmluvného úroku za neplatný, súd tento nárok na kapitalizovanú výšku zmluvných úrokov žalobcovi nepriznal a zároveň v dôsledku uvedeného súd započítal jednotlivé žalovanou uskutočnené platby na istinu úveru vo výške určenej podľa splátkového kalendára, ktorý bol súčasťou uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to konkrétne v čl. XIV zmluvy, nakoľko uvedené rozloženie a započítanie jednotlivých zložiek splátok predstavovalo vzájomnú dohodu zmluvných strán, pričom z vykonaných úhrad nezapočítaval žiadnu časť na splatenie úroku, z dôvodu, že tento bol vyhlásený za neplatný. Následkom uvedeného postupu mal súd za preukázané, že žalovaná uhradila všetkých 60 predpísaných mesačných splátok istiny (žalovaná zaplatila celkovo sumu 8127, 52 Eur, pričom výška istiny bola v sume 6500,- Eur). Súd jednotlivé žalovanou uhrádzané platby započítaval na veriteľom predpísané splátky istiny, pričom na základe takéhoto postupu mal súd za preukázané, že jednotlivé nepremiňované splátky istiny (t.j. splátky od 25.3.2021, nakoľko na premiňovanie v spotrebiteľských veciach súd prihliada podľa § 54a OZ) boli žalovanou uhrádzané v takých výškach a v takých časových intervaloch, že z jej strany nedošlo k omeškaniu jednotlivých splátok istiny, nakoľko žalovanej od 25.3.2021 v dôsledku jej úhrad vznikali aj preplatky voči žalobcovi a v prípade neskoršieho neuhradenia splátky v dohodnutej výške, mal žalobca tieto preplatky použiť na započítanie neuhradenej splátky istiny. Súd po porovnaní jednotlivých platieb žalovanej a stranami sporu dohodnutými splátkami istiny dospel k záveru, že žalovaná uhradila istinu úveru, na ktorú mal veriteľ nárok a zároveň v dôsledku toho, že sa neomeškala s úhradami jednotlivých splátok istiny, žalobcovi nevznikol voči žalovanej ani nárok na úroky z omeškania z jednotlivých omeškaných splátok istiny, preto žalobu v časti žalobcom uplatnenej istiny, kapitalizovaných zmluvných úrokov, úrokov z omeškania z jednotlivých omeškaných splátok ako aj z celkovej dlžnej sumy zamietol.

48. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zmluvnú pokutu v kapitalizovanej sume 640,77 Eur, súd tento nárok žalobcovi nepriznal a žalobu v uvedenom rozsahu zamietol. V tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatuje, že žalobca si predmetný nárok uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní a to čl. IX zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom uvedené zmluvné ustanovenie už bolo rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 5Csp/99/2018 z 10.10.2019, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp/23/2020 z 29.4.2021 vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka má žalobca povinnosť sa zdržať používania predmetnej podmienky ako aj uplatňovania si nárokov, ktoré z tejto podmienky vyplývajú. Taktiež je potrebné uviesť aj to, že aj ďalšie súdy, vyhodnocujú uvedenú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú a to napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné sp.zn. 21Csp/115/2022 z 07. 03. 2023, rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4Csp/23/2022 z 11. 11. 2022, rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 6Csp/82/2022 z 28. 02. 2023 a ďalšie, pričom ani ten fakt, že žalobca si neuplatňuje 12% zmluvnú pokutu ale iba vo výške 10% ročne, ktorú si sám modifikoval pre účely žaloby, je irelevantné pre predmetnú vec, nakoľko stále sa jedná o nárok, vyplývajúci z neplatnej zmluvnej podmienky. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať, teda moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch (v súvislosti s uvedeným porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.13CoCsp/52/2021 z 25. 05. 2022). V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8CoCsp/2/2022 z 29. 09. 2022, kde v obdobnej veci žalobcu súd posudzoval neprijateľnosť rovnakej zmluvnej pokuty, ako žalobca uplatňuje v tomto konaní a dospel

k nasledovnému záveru: „Keďže súčet úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty v zmysle § 3a ods. 1 Nariadenia boli dojednané v rozpore so znením príslušnej právnej úpravy v neprospech spotrebiteľa, pričom takéto zmluvné dojednania sú absolútne neplatné (§ 53 ods. 5 OZ), avšak moderácia takýchto zmluvných dojednaní potom nie je možná (pozri rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. 04. 2010, sp. zn. 8Co/76/2010), je odvolací súd toho názoru, že žalobca nemá nárok na zmluvnú pokutu ani úroky z omeškania zo zmluvnej pokuty, pretože ide o neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú ako také neplatné. Je potrebné hodnotiť kumulatívny účinok všetkých sankčných podmienok v predmetnej zmluve bez ohľadu na to, či veriteľ skutočne trvá na ich plnej úhrade. Preto sa jednotlivé sankcie musia hodnotiť kumulatívne, dôsledkom čoho je potom neprijateľnosť všetkých sankcií ako celku (nezachováva sa časť sankcií, ktorá je v prijateľnej miere).“

49. Vzhľadom na uvedené, súd nepriznal žalobcovi ani nárok na zmluvnú pokutu v sume 640,77 Eur a v uvedenej časti žalobu žalobcu zamietol. Ako bolo vyššie uvedené súd zamietol aj žalobu o zaplatenie istiny vo výške 1973,72 Eur, nakoľko súd mal za preukázané, že žalovaná uvedené sumy uhradila tým, že žalobcovi uhradila aj splátky úroku, ktorý bol súdom vyhlásený za neplatne dojednaný, a teda úhradami v súhrnnej výške 8127,52 Eur uhradila istinu úveru, na ktorú žalobcovi vznikol nárok. Súd taktiež nepriznal žalobcovi ani úroky z omeškania, nakoľko ako bolo vyššie uvedené, súd mal za to, že žalovaná sa s jednotlivými splátkami neomeškala a rovnako súd zamietol aj žalobcom uplatnený nárok v časti kapitalizovaných zmluvných úrokov vo výške 235,74 Eur, keďže žalobu žalobcu považoval v uplatnených sumách za nedôvodnú na základe vyššie uvedených záverov.

50. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

51. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

53. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá. V prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospieje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, potom za použitia § 257 CSP náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná.

55. V danom prípade súd žalobu v celom rozsahu zamietol, teda žalovaná mala plný úspech v spore, preto žalovanej by vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, avšak žalovaná sa k žalobe žalobcu nevyjadrila, na nariadenom pojednávaní sa nezúčastnila, preto súd nemal za preukázané, že by žalovanej vznikli akékoľvek trovy konania, preto z dôvodu hospodárnosti rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania žalovanej voči žalobcovi nepriznal. K uvedenému záveru dospel súd s poukazom na čl. 17 Základných zásad CSP, a teda zásadu hospodárnosti, v spojení so závermi prijatými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/5/2017 zo dňa 25.1.2017.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.